

Plan för utvärdering och uppföljning av utbildning vid Södertörns högskola 2017–2022

I denna plan beskrivs genomförandet av utvärdering och uppföljning av utbildning vid Södertörns högskola. Detta är en reviderad version av den plan som fastställdes av Fakultetsnämnden 2017-06-07.

Det nationella kvalitetssäkringssystemet består av fyra komponenter, varav granskning av lärosätenas kvalitetssäkringssystem är en. Inom den komponenten ingår bland annat att lärosätena själva ansvarar för systematisk och kontinuerlig utvärdering och uppföljning av sina utbildningar på samtliga nivåer.

Grunderna i det nationella kvalitetssystemet när det gäller utbildning utgår ifrån högskolelagen (HL), högskoleförordningen (HF) och ESG (Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning). ESG består av tre delar där lärosätena har att förhålla sig till del 1, som gäller standarder och riktlinjer för uppföljning och utvärdering av utbildning.

Vid Södertörns högskola är det övergripande ansvaret för kvalitet i utbildning och forskning delegerat till Fakultetsnämnden, där beslut tas om formerna för hur högskolan ska utvärdera och följa upp denna verksamhet. Planen för utvärdering och uppföljning innebär såväl säkring som utveckling av utbildningarnas kvalitet.

Fakultetsnämnden har valt att granska högskolans utbildningar genom:

- 1) utvärdering av utbildning
- 2) högskoleövergripande enkäter
- 3) kursvärderingar

Resultaten för respektive granskningssätt ska användas, såväl separat som samlat, för åtgärder som del i högskolans kvalitetsutveckling.

Fakultetsnämnden kan vid behov revidera planen. Högskolans arbete med kvalitetssäkring och utveckling ska emellertid alltid ske systematiskt.

1) Utvärdering av utbildning

Fakultetsnämnden har ett högskoleövergripande fokus och ser kollegialitet och studentinflytande som grund för hög kvalitet. Därför har en modell valts som bygger på ett gemensamt kollegialt ansvar att förbättra kvaliteten i högskolans utbildning, där ärlighet och

tillit råder mellan granskare och granskade. I enlighet med det nationella regelverket ska arbetet fungera såväl kvalitetssäkrande som kvalitetsutvecklande.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå granskas genom utvärdering av samtliga utbildningsprogram, där självvärderingar utgör ett huvudinstrument. Högskolans forskarutbildning granskas med fokus på forskarutbildningsämnena.

Inom ramen för Fakultetsnämndens utbildningsutvärderingar kartläggs även kvantitativa data, kopplade till utbildningarnas kvalitet, t.ex. frågor om genomströmning, söktryck, bemanningsfrågor och jämställdhet.

Fakultetsnämnden informerar berörd prefekt inför respektive utvärderingsomgång.

Utvärdering av utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå

Fakultetsnämnden utvärderar samtliga av högskolans utbildningsprogram i innevarande cykel. Program inom ramen för lärarutbildningen ingår dock inte då dessa utvärderas av UKÄ under innevarande utvärderingscykel. Eventuell utvärdering av uppdragsutbildning planeras separat.

Anledningen till att Fakultetsnämnden valt att utvärdera utbildning på grundnivå och avancerad nivå genom att granska utbildningsprogram beror huvudsakligen på att:

- program inte ingick i UKÄ:s utvärderingscykel 2011–2014 (då huvudområden var i fokus)
- flera huvudområden på avancerad nivå inte blev utvärderade i UKÄ:s cykel 2011–2014, eftersom de hade för få självständiga arbeten
- en programutvärdering ger möjlighet att inkludera högskolans och programmets mål och eventuella profiler.

Grundförutsättningar för utvärdering av program:

- programmen utvärderas institutionsvis
- samtliga utlysta program ska utvärderas var för sig
- programmet ska ha minst en utexaminerad studentkull (nyinrättade program planeras därför in sent i utvärderingscykeln)

Program utvärderas inte om

- programmet har varit vilande två år eller längre
- programmet inte planeras att utlysas mer.

Bedömningsunderlag

Självvärdering utgör det huvudsakliga bedömningsunderlaget. Inom ramen för självvärderingarna svarar de utvärderade utbildningarna på frågor om måluppfyllelse

(nationella och lokala mål samt programmål), programupplägg, kurs- och programutveckling (inklusive t ex arbete med kursvärderingar och eventuella programvärderingar, kurs- och utbildningsplaner och progression), programprofil/-identitet, studentinflytande, forskningsanknytning, arbetslivskoppling (inklusive alumner), samverkan, hållbar utveckling, jämställdhet och internationalisering. En beskrivande del kompletteras med en analyserande och värderande del där programmen för fram sin syn på utvecklingsmöjligheter inom olika områden. Se *Hantering* nedan om vägledning.

Utbildningsprogrammen ska använda den av Fakultetsnämnden framtagna mallen, där det framgår vad som ska ingå i självvärderingen.

Hantering

Fakultetsnämnden rekommenderar institutionerna att organisera arbetet med självvärderingen så att kollegiet är delaktigt och att minst två personer utses som huvudansvariga. Det stimulerar samtalet inom kollegiet, ger fler perspektiv i självvärderingen och sprider samtidigt arbetsinsatsen. Möjlighet ska ges för studentmedverkan.

För utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå utser Fakultetsnämnden högskoleinterna bedömare. Studentkåren utser den student som ingår i bedömargruppen. Bedömargrupperna ska ha bred representation och dokumenterade, relevanta meriter för att bedöma kvalitet i utbildning. Gruppen ska jämn könsfördelning, om det inte finns särskilda skäl däremot.

Bedömargrupperna granskar utbildningsprogrammets kvalitet utifrån bedömningsunderlaget och skriver ett yttrande per program, över identifierade styrkor och utvecklingsområden. Vid skrivande av yttrande ska den av Fakultetsnämnden framtagna mallen användas.

Yttrandet delas med berörda utbildningsprogram för att ge dem möjlighet att påpeka ev. sakfel. Därefter skickas yttrandet till Grundutbildningsutskottet för beredning inför Fakultetsnämndens fastställande av omdöme.

Yttrandena ligger till grund för det omdöme som Fakultetsnämnden beslutar om, där såväl styrkor som utvecklingsområden tydligt framgår. Utifrån de identifierade utvecklingsområdena ska utbildningarna genomföra åtgärder inom nästkommande år vilka sedan skriftligen återrapporteras till respektive institutionsnämnd.

Uppföljning av utvärdering

Fakultetsnämnden arrangerar en gång per år ett uppföljande samtal om kvalitet i utbildning, där respektive institutionsnämnd redovisar hur dess utbildningar arbetat med de identifierade utvecklingsområdena. Återstående brister hanteras i samråd mellan Fakultetsnämnd, institutionsnämnd och berörd utbildning.

Utvärdering av forskarutbildning

Fakultetsnämnden utvärderar samtliga forskarutbildningsämnen vid högskolan i innevarande cykel enligt grundförutsättningarna för utvärdering nedan. Forskarutbildningsämnen som utvärderas av UKÄ 2017-2022 ska genomföra en förenklad granskning enligt särskilda instruktioner av Fakultetsnämnden.

Grundförutsättningar för utvärdering av forskarutbildningsämne:

- forskarutbildningsrättigheter sedan minst två år tillbaka ska föreligga
- forskarutbildningsämnet ska inte ha utvärderats av UKÄ inom innevarande cykel.

Bedömningsunderlag

Vid utvärdering av forskarutbildning används flera olika typer av bedömningsunderlag; självvärdering, intervjuer och befintliga dokument. Detta innebär att forskarutbildningen utvärderas såväl vad gäller miljö och organisation, som resultat och genomförande. Såväl forskarutbildningsämne som forskarutbildningsområde bidrar med underlag till utvärderingen.

- Självvärdering.
- Förteckning över disputerade inom ämneskollegiet (Excel-mall).
- Förteckning över ämnets doktorander (Excel-mall).
- Program för högre seminariet från de senaste två terminerna.
- Allmän studieplan.
- Två slumpmässigt utvalda individuella studieplaner. Dessa ska vara fastställda vid minst tre tillfällen. De individuella studieplanerna granskas utifrån syftet att få en förståelse för hur en individuell studieplan inom det aktuella ämnet ser ut.
- Övriga relevanta styrdokument kan exempelvis vara anvisningar för interna seminarier, forskarhandledarkollegium, studierektors uppgifter, handledares uppgifter samt anvisningar för val av handledare.
- Intervjuer genomförs med representanter från forskarutbildningsämnet (inklusive ämnets styrgruppsrepresentant) samt med representanter för ämnets doktorander.

Forskarutbildningsämne och -område ska använda den av Fakultetsnämnden framtagna mallen, där det framgår vad som ska ingå i självvärderingen.

Hantering

Fakultetsnämnden rekommenderar institutionerna att organisera arbetet med självvärderingen så att kollegiet är delaktigt och att minst två personer utses som huvudansvariga. Det stimulerar samtalet inom kollegiet, ger fler perspektiv i självvärderingen och sprider samtidigt arbetsinsatsen. Möjlighet ska ges för studentmedverkan.

En bedömaregrupp per forskarutbildningsämne utses. Bedömaregruppen består av:

- en extern ämnessakkunnig. Personen ska vara professorskompetent, om inte särskilda skäl föreligger. Förslag på sakkunnig lämnas av ämneskollegiet som uppmanas att tänka brett vad gäller lärosätetillhörighet, ämnesbredd och liknande
- en högskoleintern bedömare med lägst docentkompetens. Personen ska vara anställd vid Södertörns högskola och inte ha någon direkt koppling till det huvudområde som utvärderas. Personen ska ha erfarenhet av deltagande i interna eller externa utbildningsutvärderingar och även fungera som bedömaregruppens ordförande
- en doktorand (antagen vid Södertörns högskola men verksam inom annat forskarutbildningsområde).

Bedömaregruppen utses av Fakultetsnämnden, förutom doktorandrepresentant som utses av studentkåren. Gruppen ska jämn könsfördelning, om det inte finns särskilda skäl däremot.

Bedömaregrupperna granskar utbildningsprogrammets kvalitet utifrån bedömningsunderlaget och skriver ett yttrande per program, över identifierade styrkor och utvecklingsområden. Vid skrivande av yttrande ska den av Fakultetsnämnden framtagna mallen användas. Ämnessakkunnig och intern bedömare förväntas delta i skrivandet av yttrandena. Doktoranden förväntas ta del av bedömningsunderlaget, ge synpunkter samt delta i intervjuerna.

Yttrande delas med berörda forskarutbildningar för att ge dem möjlighet att påpeka ev. sakfel. Därefter skickas yttrandet till Forsknings- och forskarutbildningsutskottet för beredning inför Fakultetsnämndens fastställande av omdöme.

Yttrandena ligger till grund för det omdöme som Fakultetsnämnden beslutar om, där såväl styrkor som utvecklingsområden tydligt framgår. Utifrån de identifierade utvecklingsområdena ska utbildningarna genomföra åtgärder inom nästkommande år vilka sedan skriftligen återrapporteras till respektive institutionsnämnd och styrgrupp.

Uppföljning av utvärdering

Fakultetsnämnden arrangerar en gång per år ett uppföljande samtal om kvalitet i utbildning, där respektive institutionsnämnd och styrgrupp redovisar hur dess utbildningar arbetat med de identifierade utvecklingsområdena. Återstående brister hanteras i samråd mellan Fakultetsnämnd, institutionsnämnd/styrgrupp och berörd utbildning.

2) Högskoleövergripande enkäter och annan uppföljning

Fakultetsnämnden genomför högskoleövergripande enkäter för att få information direkt från studenter och doktorander för att undersöka attityder och upplevd studietid. Studentenkät och doktorandenkät genomförs vartannat år. Även alumner följs upp, men på andra sätt än med enkäter.

3) Kursvärderingar

Kursvärderingsverksamheten hanteras på kurs- och programnivå inom institutionerna.

Fakultetsnämnden genomförde en kartläggning av institutionernas arbete med kursvärderingar under 2017 vilken ledde fram till en revidering av befintliga riktlinjer under 2018. Under 2020 genomförs en genomlysning av riktlinjernas efterlevnad. Möjligen resulterar den i att Fakultetsnämnden bedömer att ännu tydligare riktlinjer behöver tas fram under 2021.